

DA LI JE BITNA ODGOVORNOST?

Autorke: Kristina P. i Jelena

U ovom broju novina **Demokratskih radionica** „Barbara Pramer“ imaćete priliku da pročitate šta su novinari odjeljenja IX-2 OŠ „Braća Ribar“ iz Nikšića saznali o temi *Demokratija i parlament.*

 Piramida demokratskih vrijednosti (str. 2 i 3)

 Učešće svih građana (str. 4 i 5)

 Mjesto za sve nas (str. 6 i 7)

PIRAMIDA DEMOKRATSKIH VRIJEDNOSTI

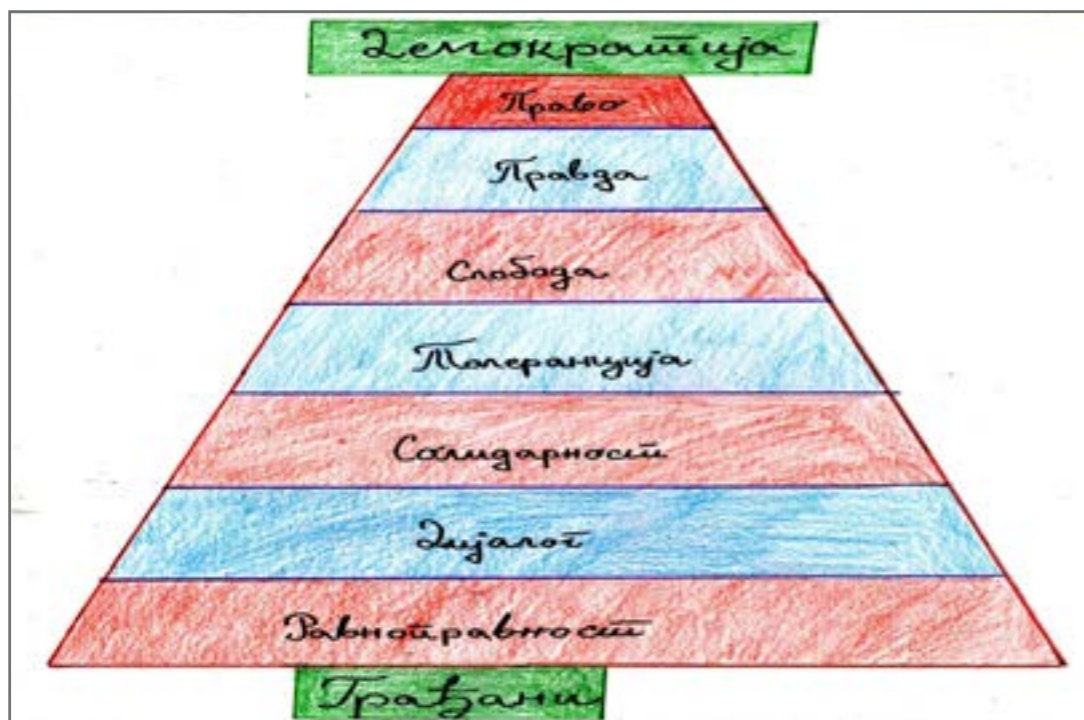
Poštujući demokratske vrijednosti poštujemo druge ljude

Čovjek je razumno biće koje svoj život ostvaruje u zajednici sa drugim ljudima. Svakom čovjeku je potrebno da negdje pripada i da se osjeća dijelom društva. To su društvene potebe i one se jedino mogu ostvariti u zajednici s drugim ljudima. Kroz saradnju, razgovor, zajedničke akcije, čovjek se razvija i napreduje. Svakodnevno uči i unapređuje sebe i društvo kojem pripada. To društvo se zasniva na određenim demokratskim vrijednostima koje treba da budu vodilja svakom učesniku zajednice.

Polazeći od građana, koji su osnova svakog društva, preko vrijednosti i principa koji čine društvo, a neki su: sloboda, ravnopravnost, aktivno učešće, odgovornost, nediskriminacija, pravda, poštovanje različitosti, razovor - dijalog, dolazimo do zaključka da je svaki čovjek odgovoran za demokratiju. Oslanjajući se na pomenute vrijednosti i principe građani utiru put demokratiji koja, znamo, predstavlja oblik vladavine u kojem narod odlučuje i vlada.

Mi smo potencijal našeg društva i od nas se mnogo očekuje u budućoj izgradnji istog. Potrebno je da pokažemo koliko smo odgovorni i na koji način ćemo pomoći oblikovanju zajednice kojoj pripadamo. Na raskrsnici važne životne odluke se nalazimo, ubrzo treba da odlučimo na koji način i kako ćemo nastaviti svoje školovanje. Izbor srednjoškolskog usmjerenja je od izuzetne važnosti za svakoga od nas. Odabir profesije direktno utiče i na naše društvo, kojem su potrebni obrazovani i odgovorni građani. Mi želimo da budemo dio demokratije, želimo da učestvujemo u njoj izgradnji vodeći se demokratskim vrijednostima.

Autori: Krsto, Kristina P. i Jelena

Drugari, ovo je piramida demokratskih vrijednosti za koje mi smatramo da su važne. Ukoliko vam se dopala naša ideja, onda i vi napravite vašu piramidu vrijednosti. Autori crteža su Pero i Kristina B.

Neodgovorno i odgovorno ponašanje

Neodgovorno ponašanje

Odgovorno ponašanje

Kroz date dvije situacije cilj nam je bio da prikazemo kako izgleda kada građani nisu raspoloženi da se ponašaju odgovorno, a sa druge strane kako izgleda kada znamo da nismo sami i da treba da pomazemo drugim ljudima. Svakodnevno imamo priliku da pokažemo koliko praktikujemo neku od demokratskih vrijednosti.

Autori stripa su Radovan i Đorđije

Krsto, Jelena, Kristina P, Pero, Kristina B, Đorđije i Radovan (14 - 15 godina)

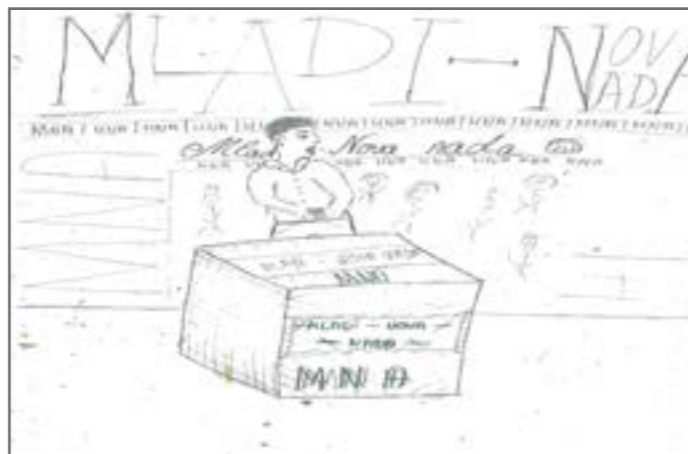
UČEŠĆE SVIH GRAĐANA

Izbori nude mogućnost svima da donesu važne odluke

Uvaženi čitaoci i čitateljke, dugo kroz historiju glavno pitanje u društvima je bilo ko treba da vlada, odnosno da donosi odluke i uređuje odnose u državi. Nekada se kroz historiju smatralo da pravo glasa imaju samo oni koji su najviše znali, kao na primjer filozofi. Zatim, smatralo se da pravo da donose važne odluke imaju samo plemići, dok se u jednom periodu historije smatralo da mogu da donose odluke samo oni koji najviše imaju, odnosno bogati. U svim ovim situacijama ono važno što se zanemarivalo jeste volja većine. Nastankom demokratije, situacija se značajno mijenja. Naime, demokratija, kao što već znate, označava vladavinu naroda. Takođe, nekada se i postavljalo pitanje kako je moguće da svi odlučuju, gdje se mogu sastati, kako dogovoriti...? Upravo izbori nam daju rješenje i odgovor na ova pitanja. Izbori su procedure koje podrazumijevaju učešće svih građana na ravnopravnim osnovama. Građani na izborima biraju svoje predstavnike u vlasti, odnosno povjeravaju obavljanje vlasti svojim predstavnicima. Pravo glasa u našoj državi Crnoj Gori imaju punoljetni državljani sa najmanje dvije godine prebivališta u Crnoj Gori, do dana održavanja izbora.

U našoj državi postoje tri vrste izbora, od čega se dvije vrste održavaju na državnom, a jedna na lokalnom nivou. Na državnim izborima (predsjedničkim i parlamentarnim) glasaju svi birači iz Crne Gore, a na lokalnim samo birači iz one opštine u kojoj se izbori održavaju. Na predsjedničkim izborima se bira predsjednik države Crne Gore i oni se održavaju svake pete godine. Na parlamentarnim izborima koji se održavaju svake četvrte godine biramo sastav Skupštine Crne Gore. Na lokalnim izborima, koji se takođe održavaju svake četvrte godine, biramo lokalnu vlast u opštini ili gradu u kojem se održavaju izbori.

Autori: Milica, Stevo, Lidija i Ina

Prije izbora svi oni koji se kandiduju, imaju priliku da biračima predstave svoje ideje i ciljeve, putem javnih kampanji.

Autorka: Milica

Ljubo, Lidija, Anastasija, Stevo, Milica, Ina i Ana (14 godina)

Karakteristike demokratskih izbora

Svi demokratski izbori imaju određene karakteristike koje vam predstavljamo u nastavku, kroz našu foto priču koju su osmislili: Ljubo, Anastasija i Ana.

Karakteristika demokratskih izbora jeste da su oni opšti. To znači da svi birači imaju pravo da glasaju.

Demokratski izbori su jednaki. Dakle, jedna osoba može samo jednom da glasa, a i svaki glas se računa jednako.

Fer glasanje znači da prebrojavanje glasova treba da bude pravilno. O tome vodi računa biračka komisija.

Svako ima pravo da glasa slobodno. To znači da svaki birač treba da glasa po sopstvenom uvjerenju.

Glasanje je tajno. To je važno osigurati kako niko ne bi snosio posljedice zbog svog izbora i kako bi mogao slobodno da glasa.

Poruka čitaocima:

Dragi čitaoci naši,
za demokratiju su važni glasovi vaši!
Ne dajte da vam drugi mišljenje kvari
već se zalažite za prave stvari!
Važno je mišljenje svakog od vas
i svako ima pravo na svoj glas,
da ga iskaže na izborima
jer pravo glasa on ima!

Autorka: Milica

MJESTO ZA SVE NAS

U Skupštini Crne Gore rade poslanici koji predstavljaju građane i zato je Skupština mjesto svih nas

Dragi drugari, ako ste stigli do ove stranice sa čitanjem, sigurno ste u prethodnim člancima naučili nešto novo o demokratiji, odgovornim građanima i izborima, a sada je vrijeme da vam mi objasnimo nešto o mjestu u kome su predstavljeni svi građani Crne Gore. To je institucija na koju se posebno ponosimo i mjesto u kome se vrši jedna od vrijednosti demokratije, a to je dijalog. Danas Vam pišemo o instituciji koja nosi naziv - Skupština Crne Gore. Pokazaćemo Vam kroz tekst i crteže zašto je Skupština važna i ko u njoj radi, te kroz našu foto-priču na narednoj strani, ići ćemo u obilazak ove institucije.

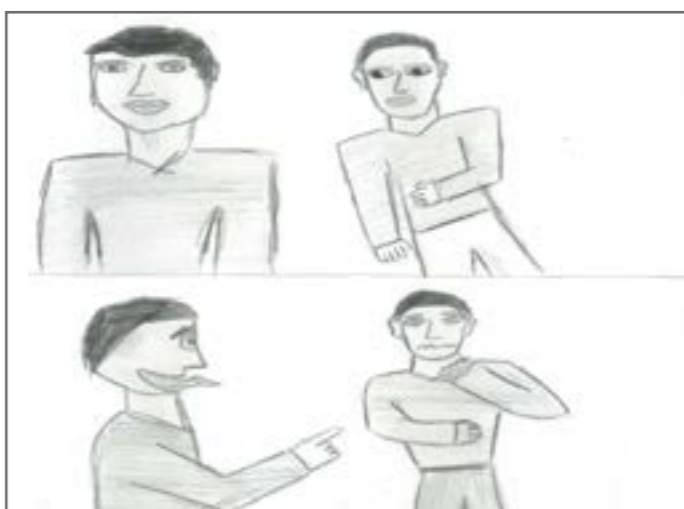
Svako od nas, nakon upisa u školu koju odabere, dobija svoje odjeljenje kome će da pripada narednih devet godina. Saradnja među svima nama je neophodna, jer smo mi ogledalo našeg odjeljenja i predstavljamo našu školu. Kad je potrebno da donesemo neku odluku, donosimo je zajedno kako bi uvažili mišljenje svih učenika. A sada, zamislite jedno odjeljenje koje broji 81 učenika, koliko Skupština Crna Gora ima narodnih predstavnika - poslanika.

Svi poslanici, kao i mi, imaju različita interesovanja, različite završene škole, a povezuje nas to da se mišljenja svih nas trebaju uvažiti i poštovati. Uvažavanje mišljenja vrši se kroz dijalog. Dijalog vode samo oni koji su jednaki, koji imaju mogućnost učešća, davanja doprinosa i izražavanje mišljenja. Demokratija se ne može ostvariti bez primjene dijaloga. Cilj dijaloga, jeste da se teži proširivanju svijesti o određenim pitanjima. Kad dođemo do toga, tad razmišljamo o konkretnoj akciji.

Poslanici u Skupštini donose zakone, pravila koja treba svako od nas da poštuje i da ih se pridržava. Za donošenje zakona potrebno je vrijeme i trud svakog poslanika. Svakom poslaniku je omogućeno da kaže šta misli o određenom prijedlogu i da zajedno o tome raspravlja sa svojim kolegama uvažavajući dijalog i kulturu komunikacije.

Bez dijaloga, bilo bi teško, ljudi ne bi mogli da razumiju potrebe jedni drugih, a poslanici bez dijaloga ne bi mogli donijeti zakone u korist građana.

Autorke teksta: Svetlana i Teodora

Luka je prikazao, kako ne treba da se vodi dijalog. Na prvom dijelu crteža vidi se osoba koja želi da postavi pitanje i kaže mišljenje, ali mu druga osoba ne dozvoljava.

Vesko je prikazao kako treba da izgleda dijalog i kako treba jedni drugima da dozvolimo da iskažemo svoja mišljenja, jer je u poštovanju - drugarstvo.

Postojanje predstavnika je važno jer...

Autori: Nađa, Aleksa, Dajana. Na fotografijama su: Dajana i Svetlana.

Aleksa, Vesko, Nađa, Teodora, Svetlana i Dajana (14 godina)

IMPRESUM

Ova publikacija je nastala kao proizvod programa Demokratske radionice „Barbara Pramer“, koji realizuje

Crna Gora
SKUPŠTINA

Uređuje:

Služba Skupštine Crne Gore

Svrha publikacije:

Neformalno građansko obrazovanje

Štampa:

Skupština Crne Gore

Prijave za učešće u demokratskim radionicama slati na:

Telefon: 069 / 319 - 915

e-mail: office@demokratskeradionice.me

www.demokratskeradionice.me